

นโยบายและแนวทางการจัดการศึกษา ตามมาตรฐานการอุดมศึกษาใหม่

นุชนภา รื่นอบเชย
ที่ปรึกษาด้านมาตรฐานการศึกษา

ประเด็นการนำเสนอ

- กฎกระทรวงที่เกี่ยวข้อง
- แนวทางการบริหารจัดการ
- การประเมินผลลัพธ์การเรียนรู้

กฎกระทรวง

มาตรฐานการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษา พ.ศ.2565

กฎกระทรวง

มาตรฐานหลักสูตรการศึกษาระดับอุดมศึกษา พ.ศ.2565

กฎกระทรวง

กำหนดมาตรฐานการอุดมศึกษาอื่น พ.ศ.2565

กฎกระทรวง

มาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา พ.ศ.2565

กฎกระทรวง มาตรฐาน

การขอตำแหน่งทางวิชาการในสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ.2565

กฎกระทรวงฯ มีผลบังคับใช้เมื่อพ้นกำหนดหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป
คือ วันที่ 27 กันยายน 2565

กฎกระทรวง มาตรฐานการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษา

- 1.ยกเลิกประกาศกระทรวงศึกษาธิการ ที่เกี่ยวข้องกับมาตรฐานสถาบันและมาตรฐานการอุดมศึกษา จำนวน 3 ฉบับ
2. มาตรฐานการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษา หมายถึงข้อกำหนดขั้นต่ำเกี่ยวกับคุณลักษณะของสถาบันอุดมศึกษา การดำเนินการ ผลลัพธ์ คุณภาพ และเกณฑ์อื่นในการจัดการศึกษาของสถาบันอุดมศึกษา
(จัดทำขึ้นตามความในมาตรา 53 พรบ.อุดมศึกษา 2562)

3. มาตรฐานการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาประกอบด้วย มาตรฐานศักยภาพและความพร้อม มาตรฐานการดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจของสถาบันอุดมศึกษา และมาตรฐานการดำเนินการเพื่อให้สถาบันอุดมศึกษาที่มีคุณภาพ

4. มาตรฐานศักยภาพและความพร้อม

- ด้านกายภาพ
- ด้านวิชาการ
- ด้านการเงินและการบัญชี
- ด้านการบริหารจัดการ

5. มาตรฐานการดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจของสถาบัน อุดมศึกษา

- ด้านการจัดการเรียนการสอน
- ด้านการวิจัยและการสร้างนวัตกรรม
- ด้านการบริการวิชาการแก่สังคม
- ด้านการทำนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรม

6. มาตรฐานการดำเนินการเพื่อให้เป็นสถาบันอุดมศึกษาที่มีคุณภาพ

- จัดทำกลยุทธ์เพื่อให้บรรลุวิสัยทัศน์
- จัดกระบวนการมีส่วนร่วมของผู้เรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย
- ติดตามทบทวนปรับปรุงแผน
- ประเมินความต้องการด้านอัตรากำลังและขีดความสามารถ

ของบุคลากร

- มีการติดตามและรายงานผลลัพธ์ รวมทั้งดำเนินการเพื่อพัฒนาผลลัพธ์

ผลลัพธ์ในด้านสำคัญที่ต้องพัฒนาและปรับปรุง ประกอบด้วย

1. ผลลัพธ์ด้านการเรียนรู้ ด้านวิจัยและการสร้างนวัตกรรม
ด้านการบริการวิชาการ ด้านศิลปะและวัฒนธรรม และผลลัพธ์
ตามพันธกิจ
2. ผลลัพธ์ด้านการทำประโยชน์ให้ท้องถิ่นและสังคม
3. ผลลัพธ์ด้านความพึงพอใจและความผูกพันของผู้เรียน
และผู้มีส่วนได้เสีย
4. ผลลัพธ์ด้านบุคลากรในด้านอัตรากำลัง ขีดความสามารถ
สภาพแวดล้อมการทำงาน ความมั่นคงในอาชีพ สวัสดิการและ
ผลประโยชน์ตอบแทน

5. ผลลัพธ์ด้านการนำองค์กร การกำกับดูแล และการนำ
กลยุทธ์ไปปฏิบัติ

6. ผลลัพธ์ด้านการเงิน งบประมาณ และความคงอยู่หรือ
เพิ่มขึ้นของผู้รับบริการ

ให้ กมอ. เผยแพร่รายงานผลลัพธ์ตามข้อ 1,2 และ ข้อ 3 ให้
ประชาชนทราบโดยทั่วไป

กฎกระทรวง มาตรฐานหลักสูตรการศึกษาระดับอุดมศึกษา

1. ยกเลิกประกาศทบวงฯ ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ ที่เกี่ยวข้องกับเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตร จำนวน 15 ฉบับ
2. มาตรฐานหลักสูตรการศึกษาระดับอุดมศึกษาประกอบด้วยระดับอนุปริญญา ปริญญาตรี และบัณฑิตศึกษา
3. **กำหนดระยะเวลาการเรียนรู้ของผู้เรียน** คิดเป็นจำนวนหน่วยกิตรวมตามระบบทวิภาค ไม่มีการกำหนดระยะเวลาสูงสุด
4. เกณฑ์การสำเร็จการศึกษา **ผู้เรียนต้องมีผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้** เป็นไปตามมาตรฐานคุณวุฒิแต่ละระดับ ด้วย

5. สถาบันอุดมศึกษาต้องมีระบบการประกันคุณภาพผลสัมฤทธิ์ การเรียนรู้จริงของทุกหลักสูตรการศึกษาในแต่ละระดับ มาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา และติดตามประเมินผลสัมฤทธิ์ การเรียนรู้ดังกล่าว
6. สปอว. จะต้องเผยแพร่หลักสูตรที่ให้ปริญญา ของสถาบัน อุดมศึกษาให้กับประชาชนทราบเป็นการทั่วไป

6. จำนวนหน่วยกิตในแต่ละระดับการศึกษายังคงเดิม เพิ่มเติม
ในระดับอนุปริญญาที่ระบุดังนี้

อนุปริญญาที่มีระยะเวลาการศึกษาปกติสองปี หน่วยกิตรวม
ไม่น้อยกว่า หกสิบหน่วยกิต

อนุปริญญาที่มีระยะเวลาการศึกษาปกติสามปี หน่วยกิตรวม
ไม่น้อยกว่า เก้าสิบหน่วยกิต

7. ให้อำนาจสภา กำหนดกิจกรรมการเรียนอื่นใดที่สร้างการ
เรียนรู้เพิ่มเติม การนับเวลาในการทำกิจกรรมนั้นต่อภาค
การศึกษาปกติให้มีค่าเท่ากับหนึ่งหน่วยกิต

8. การสะสมผลการเรียนรู้เพื่อคุณวุฒิ ในระบบคลังหน่วยกิต ให้
การลงทะเบียนและการสะสมหน่วยกิตได้ตลอดชีวิต โดยไม่มี
เงื่อนไขของระยะเวลาในการสะสม

9. หลักสูตร ที่เปิดสอนอยู่หรือที่แจ้ง สปอว.ตามมาตรา 55
วรรคหนึ่ง **ก่อนวันที่ 27 กันยายน 2565** ถือว่าดำเนินการตาม
กฎกระทรวงนี้แล้ว (เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตร เดิม)

กฎกระทรวง กำหนดมาตรฐานการอุดมศึกษาอื่น

ประกาศเพื่อกำหนดให้ “มาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา” เป็นมาตรฐานอื่นในมาตรฐานการอุดมศึกษา เพื่อใช้เป็นเกณฑ์ในการส่งเสริม การกำกับดูแล การตรวจสอบ ติดตามและประเมินผล และการประกันคุณภาพการศึกษาระดับอุดมศึกษา

กฎกระทรวง มาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา

1. ยกเลิกประกาศทบวงฯ ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ ที่เกี่ยวข้องกับกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ มาตรฐานคุณวุฒิในสาขาหรือสาขาวิชา ทั้งหมด
2. มาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาประกอบด้วย ระดับอนุปริญญา ปริญญาตรี และบัณฑิตศึกษา(มีสี่คุณวุฒิ)
3. ผลลัพธ์การเรียนรู้ของผู้สำเร็จการศึกษาทุกระดับคุณวุฒิมีอย่างน้อย 4 ด้านคือ **ความรู้ ทักษะ จริยธรรม และลักษณะ**

บุคคล

4. กมอ. อาจประกาศกำหนดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านอื่นเพิ่มเติม หรือ กำหนดรายละเอียดผลลัพธ์การเรียนรู้เพิ่มขึ้นตามความจำเป็นทางวิชาการหรือวิชาชีพของแต่ละสาขาหรือสาขาวิชา โดยประกาศเป็นมาตรฐานคุณวุฒิในสาขาหรือ สาขาวิชาก็ได้

5. สถาบันอุดมศึกษาต้องมีระบบการประกันคุณภาพผลลัพธ์การเรียนรู้จริงของทุกหลักสูตรการศึกษาในแต่ละระดับมาตรฐาน คุณวุฒิระดับอุดมศึกษา และติดตามประเมินผลลัพธ์การเรียนรู้ ดังกล่าว มาปรับปรุงกระบวนการบริหารจัดการหลักสูตรและ กระบวนการเรียนรู้ ให้ได้ผลลัพธ์การเรียนรู้ตามมาตรฐานคุณวุฒิ แต่ละระดับ

6. คุณสมบัติระดับอุดมศึกษาในหลักสูตร ที่เปิดสอนอยู่หรือที่แจ้ง
สปอว. ตามมาตรา 55 วรรคหนึ่ง **ก่อนวันที่ 27 กันยายน 2565**
ถือว่าเป็นคุณสมบัติระดับอุดมศึกษาตามกฎหมายนี้แล้ว
(กรอบมาตรฐานคุณวุฒิแห่งชาติ พ.ศ.2552และมาตรฐาน
คุณวุฒิในสาขาหรือสาขาวิชา (มคอ 1))

ตามนัยหนังสือเวียนที่ อว0204.2/ว8112 วันที่ 11 เมษายน 2565 (มติ กมอ.ในการประชุมครั้งที่ 4/2565 เมื่อวันที่ 7 เมษายน 2565 จำแนกเป็น 3 กรณี ดังนี้

1.สถาบันอุดมศึกษาได้ปรับปรุงหลักสูตรหรือพัฒนาหลักสูตรใหม่ ตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรฯ พ.ศ.2558 และกรอบมาตรฐานคุณวุฒิ พ.ศ.2552 **และแจ้งต่อ สปอว. ก่อนวันที่ 27 กันยายน 2565**

ให้ถือว่าได้ดำเนินการตามกฎหมายกระทรวงฯ นี้และสามารถปรับปรุงหลักสูตรครั้งต่อไปตามรอบระยะเวลาของหลักสูตรได้

2.สถาบันอุดมศึกษาอยู่ระหว่างปรับปรุงหลักสูตรหรือพัฒนาหลักสูตรใหม่ ตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรฯ พ.ศ.2558 และกรอบมาตรฐานคุณวุฒิ พ.ศ.2552 และคาดว่าจะเสนอต่อสภาอนุมัติ/ให้ความเห็นชอบไม่แล้วเสร็จ**ก่อนวันที่ 27 กันยายน 2565**

2.1 แจ้งรายชื่อหลักสูตรดังกล่าวให้ สปอว.ทราบ**ภายใน วันที่ 29 พฤษภาคม 2565**

2.2 เมื่อแจ้งแล้ว ต้องดำเนินการปรับปรุงและพัฒนาให้แล้วเสร็จ โดยผ่านความเห็นชอบหรืออนุมัติจากสภา และแจ้ง สปอว. **ภายในวันที่ 25 พฤศจิกายน 2565**

3. กรณีที่จะดำเนินการปรับปรุงหลักสูตรเดิมหรือพัฒนาหลักสูตรใหม่ ตามกฎกระทรวงฯ ใหม่ นี้ สามารถเสนอต่อสภาสถาบันเพื่ออนุมัติหรือเห็นชอบได้ตั้งแต่วันที่ 27 กันยายน 2565 และต้องแจ้งหลักสูตรดังกล่าวต่อ **สปอว ก่อนการเปิดสอน**

กฎกระทรวง มาตรฐานการขอตำแหน่งทางวิชาการใน
สถาบันอุดมศึกษา

1. การแต่งตั้งคณาจารย์ให้ดำรงตำแหน่งทางวิชาการให้สถาบัน
อุดมศึกษา มีสามระดับ

ศาสตราจารย์หรือ ศาสตราจารย์พิเศษ

รองศาสตราจารย์หรือ รองศาสตราจารย์พิเศษ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์หรือ ผู้ช่วยศาสตราจารย์พิเศษ

2. กมอ.หรือ กพอ. อาจกำหนดให้การขอตำแหน่งทางวิชาการในสาขาวิชาหนึ่งวิชาใด ไม่ต้องตั้งผู้ทรงคุณวุฒิ (readers) ในกรณีที่ผู้ขอมีผลงานวิจัยที่ได้รับการเผยแพร่จำนวนมากและได้รับการอ้างอิงอย่างสูงในฐานข้อมูลนานาชาติซึ่งเป็นที่ยอมรับและมีค่าดัชนีผลกระทบและผลกระทบของงานวิจัยสูง ตลอดจนเป็นหัวหน้าโครงการวิจัยสำคัญ

3. กมอ.หรือ กพอ. อาจจัดให้มีการกลั่นกรองผลการพิจารณาการขอตำแหน่งทางวิชาการในระดับหนึ่งระดับใดได้

3. การขอตำแหน่งทางวิชาการ ที่อยู่ระหว่างการดำเนินการใน วันที่ กฎกระทรวงนี้ มีผลบังคับใช้ ให้ดำเนินการตามมาตรฐาน หลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่กำหนดไว้ตามกฎหมายว่าด้วย ระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา กฎหมายว่า ด้วยสถาบันอุดมศึกษาเอกชน หรือกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้ง สถาบันอุดมศึกษาของรัฐ แล้วแต่กรณี จนกว่าจะแล้วเสร็จ ให้ ถือว่าเป็นการดำเนินการตามมาตรฐานการขอตำแหน่งทาง วิชาการในสถาบันอุดมศึกษาตามกฎหมายกระทรวงนี้

4. ประกาศและระเบียบ ที่ใช้บังคับอยู่ก่อนวันที่กฎกระทรวงนี้
ใช้บังคับและไม่ขัดหรือแย้งต่อกฎกระทรวงนี้ ยังคงใช้บังคับ
ต่อไปจนกว่า กมอ. จะกำหนดเป็นอย่างอื่น
ได้แก่ ประกาศ กพอ. จำนวน 9 ฉบับ และระเบียบ
คณะกรรมการการอุดมศึกษาจำนวน 4 ฉบับ

ขอขอบคุณ